

Försvarsdepartementet

Statens kriminaltekniska laboratorium
581 94 LINKÖPING

Uppdrag till Statens kriminaltekniska laboratorium att analysera bild- och
filmmaterial

Regeringens beslut

Regeringen uppdrar åt Statens kriminaltekniska laboratorium (SKL) att genomföra en analys av originalmaterial på bild- och filmmaterial, som finns hos svenska myndigheter om vraket från m/s Estonia. Ytterligare material som kan göras tillgängligt av myndigheter i Finland och Estland skall också analyseras. Genom analysen skall så långt det är möjligt fastställas om bild- eller filmmaterial redigerats, manipulerats eller på annat sätt förvanskats i sådana hänseenden. Vidare skall SKL utifrån bild- och filmmaterialet bedöma huruvida det under perioden den 2 oktober 1994 till den 6 december 1994 skett sådana förändringar på vrakplatsen som kan ha orsakats av mänsklig påverkan. Uppdraget skall i den utsträckning som det behövs genomföras tillsammans med andra berörda statliga myndigheter. SKL får också om det bedöms nödvändigt anlita utomstående experter.

Inledningsvis får SKL använda högst 2 000 000 kronor för genomförandet av uppdraget. Finansiering skall ske genom de medel som återbetalats till staten från konsortiet för m/s Estonias övertäckning. Sjöfartsverket skall betala ut medlen till SKL efter rekvisition.

Redovisningen av uppdraget skall genomföras i två steg. En första redovisning skall fokusera på de delar av materialet som varit föremål för diskussion i medier och riksdagsdebatter avseende frågeställningen om bild- eller filmmaterial har redigerats, manipulerats eller på annat sätt förvanskats. I den slutliga redovisningen skall frågan om det under perioden den 2 oktober 1994 till den 6 december 1994 skett sådana förändringar på vrakplatsen som kan ha orsakats av mänsklig påverkan behandlas. Med hänsyn till materialets omfång skall fokus vid arbetet med bild- och filmmaterialet läggas på sådana sekvenser som är av betydelse för ovannämnda frågeställningar.

SKL skall senast den 1 november 2006 redovisa till Regeringskansliet (Försvarsdepartementet) hur uppdraget avses att genomföras, en beräkning av kostnaderna för uppdraget, när första delredovisningen kan ske och när uppdraget beräknas vara avslutat.

Bakgrund

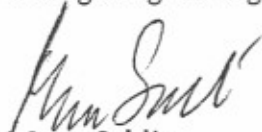
Efter förlisningen av m/s Estonia den 28 september 1994 bildades den internationella haverikommissionen (JAIC) av Estland, Finland och Sverige. Kommissionen lämnade sin slutrapport i december 1997. Vid genomförandet av utredningen filmades och fotograferades m/s Estonias vid två tillfällen, den första gången på uppdrag av kommissionen och den andra gången på uppdrag av Sjöfartsverket. Den första filmningen genomfördes den 2 oktober 1994 med hjälp av en fjärrmanövrerad undervattensrobot (Remotely Operated Vehicle, ROV). Arbetet utfördes av den finska gränsbevakningen. Filmerna från arbetet finns i Finland och är förvarade hos den finska Centralkriminalpolisen. Den andra filmningen genomfördes den 2-5 december 1994. Ett privat dykningsföretag fick svenska Sjöfartsverkets uppdrag att utföra arbetet. Filmerna från detta arbete finns i Sverige och förvaras hos Riksarkivet.

Det finns även bilder tagna av Sjöfartsverket vid det tillfälle som myndigheten undersökte möjligheten att övertäcka vraket 1996. Utöver detta material finns det i Finland filmmaterial från 1996 då man genomförde oljesanering vid vraket.

Skälen för regeringens beslut

Det har sedan m/s Estonias förlisning både i medier och i riksdagsdebatter diskuterats ett antal teorier om vad som syns på bild- och filmmaterial om vraket från m/s Estonia. Bland annat sägs det att det förekommit aktiviteter vid vraket mellan de tillfällen vraket har filmats. Diskussionerna har även rört frågeställningar om huruvida detta material skulle ha blivit manipulerat eller redigerat i efterhand. Regeringen anser att det nu finns behov av att klarlägga relevansen i dessa påståenden. SKL bör därför genomföra en analys av bild- och filmmaterialet för att fastställa sannolikheten i de diskuterade teorierna.

På regeringens vägnar

Mona Sahlin

Sofia Karlsson